

תוכן עניינים

פרק א': כללי	1
פרק ב': בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק	3
1. כללי	3
2. תפקיד הערכאה הערעורית להקפיד כי השימוש בתקנה זו ייעשה בזהירות, במקרה המתאים	9
3. אין להפוך את היוצא מן הכלל לכלל	9
4. טענת המבקש לא בוססה כדבעי	10
5. מחסום 60 הימים הינו בעיקרון עביר כלפי אב שלא ידע על ההיריון והלידה ועל הגשת הבקשה להכריז על תינוק כבר-אימוץ	11
6. סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה מוסר בידי בית-המשפט לענייני משפחה שיקול-דעת רחב בכל הנוגע לסדרי הדין ולדיני ראיות	12
7. הבקשה אינה עומדת באמות-המידה המחמירות לקבלתה של בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי"	13
8. ההחלטה בעניין פסילת חוות-דעתו של מומחה היא החלטה בעלת אופי דיוני, אשר מצויה בלב שיקול-הדעת הרחב הנתון לערכאה הדיונית	14
9. מדובר בפגם דיוני היורד לשורש ההליך, ומכאן ההצדקה להתערבותו החריגה של בית-משפט בגלגול שלישי	15
10. משעה שישלים בית-המשפט לענייני משפחה את מלאכתו, יוכל כל אחד מהצדדים להליך לערער על ההחלטה	17
11. אין בטענות השונות שטענו המבקשים במישור של סדרי הדין כדי להטות את הכף בבקשה זו	18
12. מדובר בפרשנות יישומית רלבנטית לסעיף 8(2) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה	19
13. אין במקרה כדי להעלות שאלה עקרונית וכללית באשר לסמכותו של בית-המשפט המחוזי ביושבו כערכאת ערעור על בית-המשפט לענייני משפחה	20
14. בבוא בית-המשפט לשקול סטיה מסדרי הדין ומדיני הראיות לשם עשיית צדק, הוא מחוייב לשקול את מחדלי הצד שעתר לסטיה מסדרי הדין	21

15. קביעותיהן של שתי הערכאות הקודמות שלפיהן אין צידוק ממשי לשיהוי של כארבע שנים וחצי בהגשת הבקשה אינן מגלות עילה למתן רשות ערעור.....	22
16. בידי בית-המשפט לענייני משפחה רוכזו סמכויות שיפוטיות שהיו פזורות בערכאות האזרחיות השונות.....	23
17. לא יהא בעל דין רשאי להביא עדות נוספת של מומחה מטעמו, אלא במקרים חריגים.....	24
18. יש מקום להתערב בשיקול-דעתו של בית-המשפט לענייני משפחה בתחום סדרי הדין והראיות רק במקרה שנמצא כי פעל בדרך שאינה הדרך הטובה ביותר לעשיית משפט צדק.....	25
19. רשאי בית-המשפט לענייני משפחה לנהוג בכל עניין של דיני ראיות וסדרי דין שאין עליו הוראה אחרת לפי חוק זה, בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשות משפט צדק.....	25
20. האם ניתן לעשות שימוש בהוראת סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה באופן המאפשר להקנות סמכות מקומית לבית-המשפט לענייני משפחה, שכן מצויה הוראה אחרת בדין.....	26
21. הערכאה המבררת עודנה נהנית מיתרונה על ערכאת הערעור.....	27
22. פסיקה על-פי האומדן שכיחה ונעשה בה שימוש בתחומי משפט שונים.....	28
23. המבקשת לא הוכיחה כי ייגרם לה עיוות דין באם תידחה בקשתה.....	29
24. בית-המשפט המחוזי נדרש לבעייתיות שבהסתמכות על תצהיר המשיבה שהוגש במסגרת הליך אחר, לפיו "לא היתה מודעת כלל להעברת המניות ממנה אל המנוח".....	30
25. כדרך-כלל אין נעדרים לבקשות רשות ערעור על החלטות בעלות אופי דיוני הנוגעות לסדרי דין ודרך ניהול ההליך.....	32
26. אין להשוות סדרי דין לעניינים הנוגעים לדיני משפחה לעניינים הנוגעים למקרים אזרחיים "קלאסיים".....	33
27. הארכת מועד להגשת בקשת רשות ערעור תינתן כאשר בית-המשפט שוכנע כי קיים "טעם מיוחד" להארכת המועד.....	34
28. בידי המבקשים לא עלה להצביע על שאלה משפטיות שתצדיק בחינה על-ידי ערכאת ערעור נוספת.....	35
29. לפיה אין ברשלנותו של בעל הדין כדי להתיר הבאת ראיה בשלב הערעור.....	36

30.	לא נמצא שנגרם למבקש עיוות דין, בין אם נפלה טעות סופר בהחלטת בית-המשפט לענייני משפחה	37
31.	המבקשים אינם אווזים בזכות קנויה להעיד עדים מומחים מטעמם, אלא כפופים בעניין זה להחלטת בית-המשפט	39
32.	משעה שאין מחלוקת לגבי עצם ההלוואה, יש משום הגינות במתן משקל גדול יותר לאינטרס הפרט	40
33.	באשר לסמכויות בית-משפט - כל בית-משפט - הדין בקדם משפט רחבות וחורגות מהמסגרת האדברסרית הרגילה, כל שכן כאשר מדובר בקדם משפט בבית-משפט לענייני משפחה	41
34.	ניתן להצדיק את הגשת הבקשה לעיון חוזר	42
35.	בית-המשפט ידרש להפעיל את שיקול-דעתו בהתאם לנסיבותיו של כל תיק ועניין. כך גם נעשה בעניין זה ואין הדבר מעלה כל שאלה עקרונית וכללית מעבר לנסיבותיו של התיק	43
36.	אם מצא בית-המשפט לענייני משפחה שסטיה מהתקנות תתרום לעשיית משפט צדק, רשאי הוא לפעול בהתאם לכך, אך במקרה דנן, דומה שעליו לעשות כן על-פי סיבה וטעם	44
37.	אין בית-המשפט שלרעור כפוף לכללים המסדירים את דרך בירור הערעור בבתי-המשפט הרגילים	45
38.	לא ניתן היה לחרוג מגדרי ההסכמה אליה הגיעו הצדדים	47
39.	תפקידו של בית-משפט הדין בעניינו של קטין נזקק עשוי לחרוג לא פעם מסדרי הדין המקובלים	47
40.	הזכות לשבת במשפט היא גם החובה לעשות כן	49
41.	בית-המשפט רשאי לנהוג גמישות דיונית וראייתית וזאת לשם עשיית צדק, ואין הוא כבול בדיני הראיות, ובוודאי לא אלה שעל-פי המשפט הפלילי	50
42.	גם אם מונה מומחה מטעם בית-המשפט אין הדבר סוגר את הדלת בפני קבלת חוות-דעת מומחה מטעם מי מהצדדים ככל שניתנה לכך רשות בית-המשפט	51
43.	לשם עשיית צדק נכון	53
44.	בית-המשפט מוסמך לנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק	54
45.	בית-המשפט לענייני משפחה ינהג בסדרי דין בדרך הטובה ביותר הנראית לו לעשיית צדק	54

46.	פיצול סעדים הוא עניין של סדרי דין וככזה רשאי בית-המשפט קמא
55	לסטות מהכללים הרגילים לנתינתו כאשר הצדק מחייב זאת
47.	סכסוך ירושה, שעילתו בתוך המשפחה, ניתן לסטות מסדרי דין
57	והראיות
48.	זכותו הבסיסית של בעל דין להיות נוכח באולם בית-המשפט, רק
58	במקרים חריגים יסטה בית-המשפט ממצב דברים זה
49.	במידה ומדובר בהורה שהינו "סרבן מזונות", יש אפשרות לבית-
59	המשפט לפסוק בהתאם לשיקול-הדעת הרחב הנתון לו
50.	לאור הגמישות בהחלט סדרי הדין ודיני הראיות המסורה לבית-
	המשפט לענייני משפחה בעניינים הנדונים לפניו אין מניעה להכליל את
60	הפרשי השתכרות הצדדים ומוניטין בחוות-דעת המומחה
51.	לבית-משפט קמא היתה סמכות לעיין בשנית בכל החלטת ביניים
	שנתן, קל וחומר כשעסקין בבית-משפט לענייני משפחה, שבסמכותו
61	לשקול אף שיקולי צדק
52.	בית-משפט לענייני משפחה מוסמך לדון כשמתעורר במסגרת הליך
63	קיים הנוגע למערכת היחסים המשפחתית שבין הצדדים
53.	במקרה דנן יש להקל עם המשיבה מבחינת סדרי הדין, לנוכח מורכבות
64	התיק, על-מנת להגיע לחקר האמת, ולתוצאה הצודקת ביותר
54.	לאור העובדה שהסכסוך בין הצדדים הוא "סכסוך משפחתי", הרי
65	שהגישה ביחס לתיקון כתב טענות תהא עוד יותר מקלה
55.	סעיף 8 לחוק איננו בבחינת "סעיף סל" שנועד להתגבר על כל משוכה
66	הנקרית בדרך להכרעה בתובענות בענייני משפחה
56.	הגם שקבלת חוות-דעת מטעם הצדדים לאחר חוות-דעת מומחה
	מטעם בית-המשפט אינה נעשית כדבר שבשגרה, סדרי הדין בבית-המשפט
	לענייני משפחה מכירים באפשרות להתיר זאת, במקרים
68	המתאימים
57.	בית-משפט קובע את המנגנון המתאים של פירוק השיתוף, הצודק
69	והיעיל בשים-לב לנטל המס
58.	לא ניתן להתיר את עדותם של רופאים שטיפלו במנוחה ביחס
	לכשירותה לערוך צוואה בנסיבות בהן מונה מומחה מטעם
70	בית-המשפט

59. במקרה הנדון ניתן לראות התנאי כתנאי מתלה, שבלעדיו דין הסכם הפשרה להתבטל, במיוחד נכון הוא הדבר בבית-משפט לענייני משפחה.....	72
60. בית-משפט לענייני משפחה צריך לפעול על דרך הנראית לו כטובה ביותר לעשיית משפט צדק, אך אין הדבר אומר כי הוא חייב לסטות באופן קבוע מדיני הראיות ומסדרי הדין.....	73
61. בית-משפט קמא דן בסוגיית הפיצויים, אף שהמשיבות לא עתרו כלל לפסוק להן פיצויים, שעה שהדבר נחוץ למען עשיית צדק.....	74
62. ככל והוראות הדין הזר אינן מתקבלות על הדעת או נוגדות את תקנת הציבור ניתן בעניינים מעין אלה, לחרוג מדיני הראיות לצורך עשיית משפט צדק.....	75
63. שיקול-הדעת שניתן לבית-משפט לענייני משפחה, הוא שיקול-דעת המחייב את בית-המשפט לנקוט בזהירות, בשל מרחב שיקול-הדעת, ואין להפוך את היוצא מהכלל לכלל.....	77
64. חרף העובדה שבכתב התביעה התובעת לא עתרה לאכיפת ההסכם, הרי שברור שבית-המשפט מוסמך לפסוק על-פיו, במטרה להביא לפתרון סופי ויעיל וצודק במחלוקת שבין הצדדים.....	78
65. סמכותו של בית-משפט לענייני משפחה הורחבה, גם במקרה של ספק אם הסכימו הצדדים לקיים דיון בטענה שלא נזכרה במפורש בכתב הטענות.....	79
מתן סעד בגין תביעה שלא הוגשה אינו עניין פורמלי של סדרי דין. מדובר בדרישה מהותית ולה השלכות על יכולתו של בעל דין להתגונן כראוי מפני התביעה, על אופן ניהול הדיון, וכן על חובת תשלום אגרה.....	80
66. מתן פסק-דין בהיעדר הגנה ואפשרויות ביטולו בבתי-המשפט לענייני משפחה - חתירה לפתרון כולל ובירור הסכסוך לגופו.....	83
67. בית-משפט קמא דקדק עם המבקשת ולא פעל כמתחייב מאותה גמישות דיונית שעל בית-משפט לענייני משפחה לנהוג על-פיה.....	84
68. הפעלת סמכות זו תיעשה במשורה ובאותם מקרים מיוחדים בהם עשיית משפט צדק מחייבת סטיה מהוראות התקנות, ונראה כי המקרה שלפנינו נמנה על אלה.....	85
69. נוכח התוצאה אליה הגיע לפיה חל כלל הידיעה, בית-המשפט ינהג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק ומתייתר הצורך בהמצאת כתב בית-הדין.....	86

70. התוצאה ברורה מאליה ואין טעם להטריח את המערכת במתן החלטות ביניים כאלה ואחרות על-מנת לאפשר קיום דיון "כהלכתו"	88
71. התנהלות בלתי-תקנית של המערערת הנוגדת את ההוראה לפיה מונה מומחה או יועץ מטעם בית-המשפט, לא יהיה בעל דין רשאי להביא עדות נוספת של מומחה מטעמו, אלא ברשות בית-המשפט	89
72. הדרך הטובה ביותר לעשיית משפט צדק היא שהמתנגד לקיום הצוואה יפתח בהבאת הראיות	90
73. הלכה ברורה מכוונת לצמצום ההתערבות ואילו הצדק מכון להגברת ההתערבות	90
74. בית-משפט של ערעור, בבואו להחליט בערעור לא יהיה מוגבל לנימוקי ההתנגדות שפורטו בכתב הערעור או שנטענו בבית-המשפט והוא רשאי להחליט בערעור גם על-סמך נימוקי התנגדות אחרים	91
75. חובת-העל של בית-משפט קמא "לעשיית משפט צדק", חייבה אותו "לתת לאישה את יומה" בניהול תביעתה ולא לדחותה על בסיס טעויות טכניות	93
76. נושא הדירה כפלוגתא שיש להכריע בה, בסמכותו של בית-המשפט לענייני משפחה להכריע בפלוגתא זו ולדון בשאלות השנויות במחלוקת בין הצדדים כדי לעשות צדק	94
77. בית-המשפט יאזן במסגרת שיקוליו אם להתיר את הגשת הראיה הפוגעת, בין הזכות לפרטיות לבין האינטרס הציבורי הכרוך בעשיית צדק	96
78. סטיה מסדרי הדין הרגילים תיעשה "במשורה"	97
79. סדרי הדין בבית-המשפט לענייני משפחה גמישים יותר מבית-המשפט הדנים בתובענות אזרחיות, אך גמישות זו אין פירושה ביטול ההליכים, מבלי לקיים איזונים ובלמים מתבקשים	99
80. בית-המשפט רשאי להתיר הגשת ראיות חדשות, לאחר שנוכח כי היה לבעל הדין הצדק סביר למחדלו	100
81. התנאי לפיו המזיק הפר חובה המוטלת עליו, אינו מתקיים שכן החובה היא, על-פי הדין, לנהוג בדרך שלפי שיקול-דעת בית-המשפט תשרת את התיק ותעשה צדק	101
82. לבית-המשפט למשפחה סמכות רחבה יותר מאשר לערכאה אזרחית אחרת, אולם ככלל בית-המשפט לא יעניק סעד שלא התבקש על-ידי התובע	103

83. גדרו סמכותו של בית-המשפט לענייני משפחה משתרעים גם על תביעה שכנגד, שעילתה סכסוך בתוך המשפחה	104.....
84. בית-המשפט רשאי לסלק תביעה על-הסף, רק אם ברור, לחלוטין, שגם אם יוכח כל האמור בכתב התביעה, לא יהא התובע זכאי לסעד המבוקש בכתב התביעה	105.....
85. משהובא כל החומר הראוי בפני בית-המשפט, ולא הוצבע על כל נזק, או פגיעה אחרת, שנפגעו זכויותיהם של המבקשים עקב סטיה מכללי הפרוצידורה, בדיון נהגה השופטת הנכבדה קמא, בהחליטה לקיים דיון לגוף העניין	106.....
86. העברה לבית-המשפט לענייני משפחה עשויה להיטיב בשווה עם שני הצדדים, ולאפשר מתן החלטה מושכלת וצודקת בכל הבקשות שעל הפרק	108.....
87. חובתו של בית-המשפט לעשות משפט צדק, וכאשר תינתן למשיבה הזדמנות מלאה, אם תותר הבאת הראיה, לחקור את העד, וגם את המבקשת אם תרצה בכך, ולהביא ראיות נוספות משלה, ניתן להתגבר על המשוכה הזאת	110.....
88. בשלב הצירוף עדיין לא נגרם נזק לצד השלישי, מה גם שניתן להבטיח נזקים צפויים במתן ערבויות מתאימות	111.....
89. הקביעה כי המכונית נכללת בין הנכסים ברי האיזון, היא עשיית צדק בין הצדדים שהוא השיקול העיקרי המנחה את בית-המשפט	112.....
90. בפירוק שיתוף יש להתייחס למכלול הנכסים, אין מקום להקפיד על קוצו של יוד בענייני הכללת פריט זה או אחר בכתב התביעה או בתצהיר עדות ראשית כדי לאפשר עשיית משפט צדק	113.....
91. לבית-המשפט של ערעור את הסמכויות הנתונות לפי החוק לבית-המשפט לענייני משפחה לרבות שמיעת ראיות. זאת בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק	114.....
92. קיימת גמישות ביישום דיני הראיות וניהול המשפט הניתנת לשופט הדן בענייני משפחה, גמישות זו לא באה לעולם על-מנת ליצור תוהו ובוהו של "לית דין ואית דין" וכדי להתיר לבית-המשפט לענייני משפחה לדרוש כל דרישה מבעלי הדין	116.....
93. הצדק אינו מכוון דווקא לבני משפחה כהגדרתם בחוק בית-המשפט לענייני משפחה, אלא למתדיינים ככלל	118.....
94. בית-המשפט ראה בטענה השיהוי טענה דיונית טענה שבית-המשפט לענייני משפחה רשאי להימנע מלהיזקק לה	120.....

95. כאשר עוסקים בסכסוכים הנוגעים לדיני משפחה, איננה מחייבת היצמדות יתרה לטענות דיוניות, וההכרעה היא על-פי הדין המהותי, מתוך ראיית הסכסוך כולו.....	121
96. הצדק וחובת בית-המשפט לברר את האמת מחייבים שלא למצות הדין עם התובעת ולהתיר את העלאת הטענה בדבר חיסיון גם בשלב זה של הדיון.....	123
97. בידו של בית-המשפט לענייני משפחה שיקול-דעת לסטות מהוראות תקנות סדרי הדיון, כל אימת שהדבר נראה לו כדרך הטובה ביותר לעשיית משפט צדק. ואולם, גם הסטיה האמורה טעונה הסבר ונימוק.....	124
98. התנאי לסטיה הוא בין היתר "עשיית משפט צדק" ו"משפט צדק" צריך להיעשות לשני הצדדים ולא לצד אחד בלבד.....	126
99. למרות שבית-המשפט לענייני משפחה אינו כבול לסדרי הדין, כמדומה שבנושא זה אין עליו לנקוט בגישה מרחיבה, לריבוי סילוק הליכים מלפניו.....	127
100. הסמכות לסטות מסדר הדין הכללי, לא תחול כאשר מדובר בהוראה ספציפית נוגדת בתקנות סדר הדין האזרחי המתייחסת לבית-המשפט לענייני משפחה.....	128
101. ערכאת הערעור הדנה בהחלטות ופסקי-דין של בית-משפט לענייני משפחה, אף היא מוסמכת לסטות מהוראות סדרי הדין.....	129
102. הסייג לחוק הוא כי בית-המשפט במידה והוא יכול לסטות, הוא יעשה זאת לשם עשיית משפט צדק. משפט צדק אינו משפט שהוא לטובת אחד הצדדים, אלא הוא משפט צדק לכל הצדדים.....	130
103. בית-המשפט קמא היה רשאי להכיר במערערות כבעלות מעמד (של מתנגדות ולא של מבקשות) בבקשת האפוטרופסות.....	131
104. בית-המשפט אינו נטול סמכויות לערב גורמי טיפול אחרים, כגון פקידת סעד, שהרי ניתן לסטות מדיני ראיות וסדרי דין.....	133
105. בית-המשפט היה מוסמך למחוק את התביעה, אולם מי שדן בעניין היה בית-המשפט לענייני משפחה ובית-משפט שכזה פועל לפי תקנות נוספות, משמע ישנה הסמכה מפורשת לא לפעול כך.....	134
106. אין לטפל בסכסוך בבעיה פלונית בענייני משפחה כאילו היה תביעה כספית או קניינית רגילה, אלא כחלק ממכלול רחב שמטרתו הכרעה בסכסוך המשפחתי הכולל.....	135

107.	בית-משפט רשאי למנות בודק וחוקר אפילו מיוזמתו, לא כל שכן לפי בקשת צד, וזאת לפני הדיון בפלוגתה ובירור התובענה בכל מועד לאחר הגשת התביעה. הוא רשאי למנותו אף בישיבת קדם המשפט.....136
108.	מהות העניינים הנידונים בבית-המשפט לענייני משפחה מחייבת יישום מותאם של סדרי הדין ודיני הראיות, ולעיתים שקילת שיקולים מלבד ההליך הספציפי.....137
109.	נוכח מהות הדיונים וזהות המתדיינים בבית-משפט, יש לעיתים צורך לסטות מסדרי הדין ומדיני הראיות הרגילים, תוך שקילת שיקולי צדק.....138
110.	אין לאפשר הגשת עדות נוספת של מומחה, כאשר מונה מומחה מטעם בית-המשפט.....139
111.	במקרה דנן, בדיקה רפואית המוכרת כאמצעי לקביעת גיל האדם. הגם שאין מדובר בחוות-דעת רפואית כמשמעותה בפקודת הראיות.....141
112.	נוכח הרשעתו בפלילים של הנתבע בביצוע עבירה של תקיפת בת זוג, אין חולק באשר לאחריותו של הנתבע כלפי התובעת בביצוע עוולת התקיפה.....142
113.	במישור הקבילות, יש לראות את התסקיר כחריג לעדות שמיעה. במישור המשקל, הרי שמשקל שיש לתסקיר ולחוות-הדעת של פקיד הסעד, כמו גם משקל המידע והראיות הנזכרים בתסקיר, מסורים כמו כל ראיה אחרת לשיקול-דעתה של הערכאה הדיונית.....143
114.	בית-המשפט יאמץ את המלצת המומחים שאותם מינה, אלא-אם-כן קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי, המצדיקים סטיה מאותה המלצה.....145
115.	היה על המבקש להניח תשתית ראייתית שיש בה להוכיח ברמת הסתברות הגבוהה מ- 51% כי אין לקבל תוצאות הבדיקה.....146
116.	המסקנה היא שהתנאים שנקבעו לקבילותו של פסק-דין בהליך פלילי כראיה במשפט אזרחי, מתקיימים במקרה דנן.....148
117.	עדות השמיעה של המבקש אינה מספקת ואין טעמים מיוחדים המצדיקים הסתפקות בה בהיותה עדות יחידה של בעל דין המעוניין בתוצאות המשפט.....148
118.	לשם עשיית צדק ולאור העובדה כי ד"ר לביא, הוא בעל מעבדה מוכרת ומפוקחת בארה"ב שיש לה אישורי בקרת איכות יש לתת משקל מסוים לעדותו ולמסמכים שהוצגו על ידו ולא לדחותם לחלוטין.....150

119.	בית-המשפט, אינו משמש כ"חותמת גומי" להמלצות הגורמים המקצועיים אלא עליו להפעיל את שיקול-דעתו באופן עצמאי	152.....
120.	המסמך הרפואי לא נערך כחוות-דעת רפואית. בנסיבות אלו, יש לתת לממצאים העולים ממנו את המשקל המתאים	153.....
121.	גרסת האב לעניין גובה הכנסותיו כיום הועלתה מבלי שהובאה כל ראיה שיש בה כדי לתמוך בטענתו, נותרה בבחינת עדות יחידה	154.....
122.	תעודת הלידה, עונה על ההגדרה של "תעודה ציבורית" ועל-כן, תעודה ציבורית מהווה חזקה לאמיתות תוכנה	155.....
123.	קביעת זכויות משמורת בהיעדר פסק-דין או הסכם נעשית על-פי דין מקום מגוריו הקבוע של הילד. דין זה ניתן להוכחה על-ידי הגשת חוות-דעת מטעם הרשות המרכזית במדינה המבקשת או על-פי חוות-דעת של מומחה לדין הנ"ל	157.....
124.	הבקשה למחיקת כל ראיה וכל סעיף בתצהירים מטעמו של הנתבע, שהוא זה שביצע את העבירה שבגינה הוגש כתב האישום. לגישת התובע, קביעה זו כמוה כהרשעה	158.....
125.	אין בעל דין יכול להגיש חוות-דעת מטעמו, אלא אם בקשתו נדחתה על-ידי בית-המשפט	159.....
126.	קיימת לבית-המשפט לענייני משפחה סמכות נרחבת ומיוחדת, לקבל את בדיקת הפוליגרף כראיה, ולקבל כל ראיה גם אם אינה קבילה	160.....
127.	יש ביכולתו של בית-המשפט לפתח את דיני הראיות, כך היה בנוגע להגברת נטל הראיה, בנוגע להעברת נטל ההוכחה לצד שכנגד ובקביעת חזקה ראייתית	162.....
128.	התכלית בחוק נועדה לאפשר לבית-המשפט לקיים מרווח של גמישות דיונית בבואו להכריע בדבר הדרך הטובה ביותר לפתרון הסכסוך ומשמעותה העדפת הצדק על פורמאליות	163.....
129.	למרות שתסקיר עו"ס אינו חוות-דעת מומחה יש לתת לו משקל דומה	165.....
130.	לעדים החיצוניים שהובאו על-ידי כל אחד מהצדדים משקל ראייתי נמוך, נותרות איפוא גרסאות הצדדים זה מול זו כמעט לבדן עד כי ניתן לראות בגרסת התובעת כעדות בעל דין יחידה	166.....
131.	הבקשה איננה נסמכת כלל וכלל על ראיות אובייקטיביות כדוגמת תעודות ציבוריות	168.....
132.	ההכרעה בבקשת בעל דין המבקש לחקור מומחה על חוות-דעתו מסורה תמיד לשיקול-דעת של בית-המשפט	170.....

133.	הכרעה על-סמך עדות יחידה של בעל דין מצריכה הנמקה, ועל-כן הדבר טעון זהירות יתירה.....	171.
134.	תסקיר איננו בגדר חוות-דעת מומחה, אולם לתסקיר מוענק מעמד מיוחד בחיקוקים שונים.....	172.
135.	דברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך-דין לבין לקוחו - אין עורך-הדין חייב למסרם כראיה.....	173.
136.	למרות המעלות הרבות שיש לבדיקה ותוצאותיה, עדיין מדובר בחוות-דעת שאמורה לעמוד בדיני הראיות.....	175.
137.	המסמך הצילומי לא עונה על-תנאי הדין והוא נעדר משקל.....	177.
138.	בין השיקולים שעל בית-המשפט לשקול בהגשת ראיות נוספות אף לאחר שלב ההוכחות אופי הראיה הנוספת, האם היא "פשוטה".....	178.
139.	לתיק בית-המשפט צורפה חוות-דעת של מומחה לדין הבלגי, אולם חוות-דעת זו לא הוגשה בהתאם לפקודת הראיות.....	180.
140.	ממצאי הבדיקה הגנטית ייערכו כחוות-דעתו של מומחה.....	181.
141.	אין די בעדות יחידה של בעל דין שאין לה סיוע בחומר הראיות.....	182.
142.	הרישום במרשם האוכלוסין, משמש ראיה לכאורה לאמיתות תוכנו.....	183.
143.	בתי-המשפט מצאו כי סעיף 13 לפקודת הראיות כולל את האפשרות להורות על גביית עדות באמצעות כינוס וידאו - "היוועדות חזותית".....	184.
144.	ממצאי הבדיקה הגנטית ייערכו כחוות-דעתו של מומחה.....	186.
145.	נטל ההוכחה המוטל על המבקש (ביחס לטעות בגיל והגיל הנכון) הינו, עמידה במאזן ההסתברויות מהבחינה האובייקטיבית.....	187.
146.	יש להבחין כאמור בין ראיה לעצם קיומו של מסמך זה או אחר, לרבות פסק-הדין הפלילי, לבין היות פסק-הדין, בין הכרעת הדין ובין גזר-הדין, משום ראיה לאמיתות תוכנם.....	188.
147.	הגם שתסקירי הסעד אינם בגדר חוות-דעת מומחה, אין כל מניעה לייחס משקל לאמור בהם בהקשר זה.....	189.
148.	משלא הובאה כל ראיה לתמיכה בטענתו, אין להסתפק בעדותו היחידה.....	191.
149.	הפרשנות המאפשרת גביית עדות מחוץ לתחום המדינה היא מצומצמת.....	192.

150. תסקיר איננו בגדר חוות-דעת מומחה, אולם לתסקיר מוענק מעמד מיוחד בחיקוקים שונים וכבר נקבע שיש לתת לו משקל יתר, בדומה למומחה.....	194
151. משלא זומן המומחה הרפואי לחקירה, לא ניתן לטעון שאין לתת לחוות-דעתו משקל.....	195
152. ככל שאין כל ראיה בעלת משקל לסתירה של אותה עדות ותסקיר פק"ס, בית-המשפט ייטה לאמץ את המלצותיה ומסקנותיהן.....	197
153. תסקיר הנערך על-ידי גורם אובייקטיבי וניטרלי, הממלא חובתו בהתאם לדין ועל-פי החלטות בית-המשפט, יש לתת לו משקל הדומה למשקלה של חוות-דעת מומחה.....	198
154. ככל שהתסקיר מבוסס על ממצאים, ראיות, חוות-דעת וכיוב', בית-המשפט נוטה לאמצו ולהיפך.....	199
155. יש לעיתים צורך לסטות מסדרי הדין ומדיני הראיות הרגילים, תוך שקילת שיקולי צדק.....	201
156. באשר להיעדר תרגום נוטריוני של פסק החוץ אין ספק שהוא לא מילאה את המתחייב.....	202
157. עדותו של התובע באשר לניהול הנכס היא עדות יחידה של בעל דין, שלא נמצא לה כל סיוע. בהתאם לדין, על-מנת להסתמך על עדותו זו של התובע דרוש טעם אמיתי.....	203
158. טענת תובעת 2 כי הנתבע אנס אותה הינה בבחינת הרחבת חזית אסורה.....	204
159. לא-זו-בלבד שהמסמך אינו ערוך כדין, אלא הגשתו מנוגדת לסדרי הדין המיוחדים הנהוגים בבית-המשפט לענייני משפחה בכל הנוגע להגשת חוות-דעת "פרטיות".....	205
160. מאחר והנתבע הורשע בפלילים בפסק-דין חלוט, הממצאים בהליך הפלילי קבילים ומהווים ראיה לכאורה לאמור בהם לצורך הליך דין.....	206
פרק ג': סדרי דין וראיות - סעיף 8 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה.....	209
1. הדין.....	209
2. מכוח כלל השתק העילה מונע פסק-הדין שניתן בתובענה אחת התדיינות נוספת בין בעלי הדין, לא רק בפלוגתאות שנידונו בפועל והוכרעו בפסק-הדין, אלא גם בטענות, בנימוקים או בתיאוריות שכלל לא הועלו במסגרת ההתדיינות הראשונה.....	209

3. האם עלה בידי האפוטרופוס לדין להרים הנטל לצורך סתירתה של חזקת השיתוף ולהוכיח, כי כוונת הצדדים לאורך שנות הנישואין, בהובלת מ., היתה להנהיג משטר של הפרדה רכושית ביניהם? 235.....	4. סעיף 8 לחוק מקנה לבית-המשפט שיקול-דעת רחב בניהול ההליך ובמינוי מומחים..... 250.....
5. בית-המשפט משתמש בגמישות מסעיף 8 לחוק כדי לתקן פגמים דיוניים לטובת הצדק..... 250.....	6. סעיף 8 לחוק מחזק את הסמכות לסטות מדיני ראיות כדי לגלות את האמת במקרים מיוחדים..... 251.....
7. למרות שהתובע כאמור לא עתר לפסיקת הוצאות מדור בכתב התביעה אלא רק בסיכומיו ומכוח סמכותי בהתאם לסעיף 8 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה, מצאתי להידרש במסגרת פסק-הדין לחלקם של הקטינים בהוצאות המדור עם יציאת האב והקטינים להתגורר בשכירות..... 251.....	8. סעיף 8(ג) לחוק מאפשר לבית-המשפט למנות מומחה מטעמו ולהגביל הבאת מומחים נוספים..... 251.....
9. סעיף 8 לחוק מאפשר לבית-המשפט להעדיף את המהות על פני הכללים הפרוצידורליים, למען עשיית צדק..... 251.....	10. באשר לאופן ביצוע התשלומים, מצאתי לנכון לעשות שימוש בסמכות הנתונה לבית-המשפט לפי סעיף 8 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה, המקנה לבית-המשפט גמישות דיונית רחבה, הן בתחום דיני הראיות והן בתחום סדרי הדין, ולנקוט בכל דרך דיונית הנראית לי ראויה בנסיבות העניין לשם מתן הכרעה צודקת, יעילה ומאוזנת במחלוקות שבין בני הזוג..... 252.....
11. כאשר עסקינן בתביעת מזונות קטינים - מכוח הוראת סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה, מקום בו ניתנה לנתבע האפשרות להתגונן, ניתן לנקוט בגמישות דיונית לשם מניעת עיוות דין, בפרט כאשר עסקינן במזונות ילדים קטינים, זאת מתוך מטרה להגיע לתוצאה צודקת, אשר הולמת את טובת הקטין..... 252.....	

12. סעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה מוסר בידי בית-המשפט לענייני משפחה שיקול-דעת רחב בכל הנוגע לסדרי הדין ולדיני ראיות בהוראתו כי בית-המשפט מוסמך לנהוג בכל הנוגע לעניין של סדרי הדין ולדיני ראיות שאין עליו הוראה לפי חוק בית-המשפט לענייני משפחה "בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק", וזאת בשל אופיו המיוחד של ההליך שהוא אינקוויזטורי במהותו ונועד לאפשר לבית-המשפט לרדת לחקר האמת במטרה לעשות משפט צדק, תוך שאיפה לפתרונות מהירים וכוללים של הסכסוך שבין הצדדים.....253	
13. כאן נוסף הייחוד הנורמטיבי של ההתנהלות הדיונית בערכאת המשפחה, המושתתת בהליכים מסוג זה על קביעות סעיף 4 לחוק קביעת גיל וסעיף 8(א) לחוק בית-המשפט לענייני משפחה. סעיפים אלה מקנים לבית-המשפט לענייני משפחה סמכות מיוחדת לסטות מסדרי דין וראיות לצורך עשיית צדק.....253	
14. יש להוסיף כי על-פי תקנה 1 לתקנות בית-המשפט לענייני משפחה (סדרי דין), רשאי בית-המשפט לענייני משפחה לסטות מהוראות סדר הדין האזרחי ולנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק לפי סעיף 8 לחוק בית-המשפט לענייני משפחה - וקבלת התביעה, במקרה דנן, היא הדרך הטובה לעשיית משפט צדק.....253	